

Bobygdens Framtid Ekonomisk Förening

Org.nr. 716458-6617

Beslut för förskoleklass och grundskola

efter bastillsyn i Bobygda skola
belägen i Hudiksvall kommun

Tillsyn i Bobygda skola

Skolinspektionen har genomfört tillsyn av Bobygdens Framtid Ekonomisk Förening (org. nr. 716458-6617) under våren 2015. Bobygda skola besöktes av Skolinspektionen den 6 maj 2015.

Måluppfyllelse och resultat

Årskurs 3

Skolverket redovisar inte någon nationell statistik för de nationella ämnesproven för Bobygda skola eftersom underlaget grundar sig på färre än tio elever. Av skolans egen statistik för de nationella ämnesproven i årskurs 3 läsåret 2013/2014 framgår dock att 25 procent av eleverna nådde kravnivån på samtliga delprov i matematik. Även i svenska nådde 25 procent av eleverna kravnivån på samtliga delprov.

Enligt skolans egen statistik uppnådde 88 procent av eleverna kunskapskraven i svenska och 75 procent i matematik vid läsårets slut 2014. I de samhälls- och naturorienterande ämnena nådde 100 procent av eleverna kunskapskraven vid läsåret slut 2014.

Årskurs 6

Skolverket saknar nationell statistik som visar andel elever som nått minst betyget E i årskurs 6 läsåret 2013/2014 eftersom underlaget grundar sig på färre än 10 elever.

Enligt skolans egen sammanställning nådde 100 procent av eleverna kunskapskraven i samtliga ämnen i slutet av läsåret 2013/2014 förutom i ämnet engelska. I engelska uppnådde 83 procent av eleverna kunskapskraven.

Översikt över konstaterade brister i verksamheten

Skolinspektionens ingripanden

Område	Typ av ingripande	Senaste datum för redovisning
1. Undervisning och lärande	Föreläggande	2015-10-30
2. Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling	Ingen brist konstaterad	
3. Styrning och utveckling av verksamheten	Föreläggande	2015-10-30

I kolumnen "Typ av ingripande" anges den allvarligaste formen av ingripande. Skolinspektionen har meddelat inom det arbetsområde som granskats. Skolinspektionens bedömningar och datum för när huvudmannen senast ska ha åtgärdat bristerna anges längre fram i detta beslut.

Sammanfattande bedömning

Utredningen visar att det finns områden där Bobygda skolan har brister i förhållande till skolförfattningarnas krav.

Ett uppdrag som skolan har är att eleverna ska stimuleras att ta aktiv del i arbetet med att vidareutveckla utbildningen. En del i detta handlar om att elever ska ges inflytande över undervisningens innehåll. Utredningen visar att Bobygda skola behöver arbeta fram en strategi om hur skolan ska genomföra det uppdraget.

Skolinspektionen bedömer också att det finns brister i skolans kvalitetsarbete. Skolan genomför inte någon tydlig analys av orsaker till resultaten eller kopplingen mellan skolans resultat och kvaliteten i undervisningen. Skolinspektionen fattar därför beslut om att skolan ska vidta åtgärder inom dessa områden.

Skolinspektionens beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Bobbygdens Framtid Ekonomisk Förening att senast den 30 oktober 2015 vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Undervisning och lärande

Skolan ska se till att den ordinarie undervisningen utgår från och genomförs på ett sådant sätt att den främjar elevernas möjligheter att nå de nationella målen och kunskapskraven. I detta ingår att läraren ger eleverna ett aktivt lärarstöd genom att exempelvis genomföra strukturerade lektioner, genomföra undervisningen utifrån tydliga mål och syften och ge eleverna tydliga beskrivningar och förklaringar. Vidare anpassar läraren undervisningen efter elevernas olika förkunskaper, intressen och lärstilar och ger eleverna såväl stöd som stimulans och utmaningar. I detta arbete kan samråd med elevhälsan underlätta. Genom bland annat en varierad, stimulerande och utmanande undervisning, och genom konstruktiv återkoppling, stärker läraren elevernas vilja att lära. För att kunna individanpassa undervisningen och ge eleverna inflytande över denna är det centralt att läraren skaffar sig kunskap om elevernas olika behov och förutsättningar, liksom låter eleverna vara delaktiga i planeringen av undervisningen.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Bobbygdens Framtid Ekonomisk Förening inte uppfyller författningskraven avseende att:

- I undervisningen tas hänsyn till varje enskild individs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande. (1 kap. 4 § och 3 kap. 3 § skollagen)
- Lärarna ser till att eleverna får ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll. (Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen. Bristen kan dock avhjälpas även på annat sätt.

- Lärare ska vid planering och genomförande av undervisningen ta hänsyn till och anpassa undervisningen efter elevers behov och förutsättningar.
- Organisera och planera undervisningen så att eleverna ges reellt inflytande över undervisningens innehåll.

Motivering till bedömning av brist

Individanpassning

Enligt skollagen ska hänsyn tas till barns och elevers olika behov i utbildningen. Vidare framgår att alla barn och elever ges den ledning och den stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån sina egna förutsättningar ska kunna nå så långt som möjligt enligt utbildningens mål. Elever som lätt når de kunskapskrav som minst ska uppnås ska ges ledning och stimulans för att kunna nå längre i sin kunskapsutveckling.

Av förarbeten till skollagen (prop. 2009/10:165 s. 391) framgår att det är viktigt att kunna erbjuda flexibla lösningar i utbildningen beroende på elevernas förutsättningar och behov.

I Bobygda skola finns enstaka elever som är mottagna i grundsärskolan och läser samtliga ämnen enligt grundsärskolans kursplaner. Av intervju med lärare framkommer dock att det på skolan finns någon elev som har förutsättningar att läsa något eller några ämnen även enligt grundskolans kursplaner. Lärarna uppger att de inte har vetskap att elevers utbildning kan kombineras med både ämnen enligt grundskolans och grundsärskolans kursplaner. Rektorn uppger att de inte har diskuterat om eleven ska läsa en kombination av ämnen enligt grundskolans och grundsärskolans kursplaner.

Skolinspektionen bedömer att det finns brister när det gäller skolans arbete att ge ledningen och stimulans till samtliga elever. Utbildningen för en elev i grundsärskolan får omfatta såväl en kombination av ämnen och ämnesområden som ämnen enligt grundskolans kursplaner om eleven har förutsättningar för det. Trots att lärare anger att elever har förutsättningar att läsa enligt grundskolans kursplaner har detta inte utretts. För att säkerställa att elever ges ledning och stimulans är det viktigt att den enskilda elevens förutsättningar ligger till grund för upplägget av utbildningen.

Inflytande

Enligt läroplanen ska de demokratiska principerna att kunna påverka, ta ansvar och vara delaktig omfatta alla elever. Elever ska ges inflytande över utbildningen. Vidare framkommer att lärarna har ett utpekat ansvar för att alla elever får ett reellt inflytande på arbets sätt, arbetsformer och undervisningens innehåll. Läraren ska se till att inflytandet ökar med stigande ålder

och mognad, verka för att flickor och pojkar får ett lika stort inflytande över och utrymme i undervisningen och tillsammans med eleverna planera och utvärdera undervisningen.

I intervju med elever framkommer att de anser att de inte har inflytande över arbetsätt och beskriver att lärarna inte till exempel frågar vad de vill lära sig inom olika områden eller på vilket sätt de vill göra en uppgift. Andra elever uttrycker att de endast ibland får vara med och påverka arbetsätt och undervisningens innehåll. De ger samtidigt som exempel att de kan få välja om de ska skriva på dator eller för hand och varifrån de ska hämta information. Elever tror att de skulle lära sig mer om de fick vara med och påverka eftersom de då skulle få påverka på vilket sätt de lär sig bäst och att det skulle bli roligare i skolan.

Lärare uppger att de tar upp frågan om elevinflytande i utvärderingar och att de är medvetna om att skolan brukar få lite lägre resultat på den frågan än på andra frågor. Lärare beskriver att de arbetar med att få eleverna delaktiga i temaarbeten och då ge eleverna inflytande över arbetsätt och innehåll. De uppger vidare att de fångar upp elevernas intresseområden och arbetar in det i sin undervisning. Lärarna anser att de arbetar med inflytande men att det inte finns en gemensam strategi i arbetet.

Rektorn beskriver att de talar om elevinflytande i sina pedagogiska diskussioner men att det inte finns någon gemensam uttalad strategi om hur de ska arbeta med elevinflytande. Enligt rektorn är de bättre på att fånga upp elevernas önskemål om arbetsätt och arbetsformer i temaarbeten och i vissa ämnen. Rektorns uppfattning är att lärarna lyssnar på elevernas förslag gällande undervisningen.

Skolinspektionen bedömer att det finns brister när det gäller elevernas möjligheter till inflytande. Även om rektor, lärare och elever ger vissa exempel på inflytande, framförallt gällande skolans temaarbeten så finns inte någon gemensam strategi kring arbetet och hur den ska öka med elevernas ålder och mognad. Elevinflytande ska bland annat leda till att elever motiveras genom att kunna påverka sitt eget lärande, något som eleverna på skolan tar upp. För att elevernas inflytande ska kunna öka med stigande ålder och mognad behöver rektorn skapa förutsättningar för lärare att föra gemensamma diskussioner på skolan om vad detta inflytande kan betyda i olika årskurser och vilka förutsättningar som eleverna behöver för att utöva detta inflytande. Bobygda skola behöver därför utveckla strategier för hur arbetet med elevernas inflytande ska genomföras på skolan.

Motivering till föreläggande som ingripande

Eftersom verksamheten vid Bobygda skola inte uppfyller de krav som ställs i författningarna, föreligger skäl att förelägga Bobygdens Framtid Ekonomisk Förening att vidta åtgärder för att avhjälpa konstaterade brister.

Styrning och utveckling av verksamheten

Rektor ska, genom ett aktivt ledarskap, styra och utveckla verksamheten vid skolan så att alla elever ges en likvärdig utbildning av god kvalitet i en trygg miljö. Därför ska rektor, tillsammans med elever och personal, ha ett långsiktigt arbete för att nå detta syfte. Arbetet sker genom att utifrån en analys av nuläget identifiera verksamhetens utvecklingsbehov och med grund i denna analys sedan vidta nödvändiga förbättringsåtgärder. Detta innebär exempelvis att personalen ges kompetensutveckling som motsvarar de behov som framkommit genom analys av verksamhetens förbättringsområden. Det innebär också att rektor fördelar verksamhetens resurser på ett sätt som svarar mot elevernas behov, så att alla elever ges förutsättningar att nå målen för utbildningen.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Bobygdens Framtid Ek. För. inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen beslutar rektorn om nödvändiga utvecklingsåtgärder, och dokumenterar de beslutade åtgärderna. (4 kap. 4–7 §§ skollagen)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen. Bristen kan dock avhjälpas även på annat sätt.

- Analysera vad som påverkar och orsakar resultat och måluppfyllelse.
- Utifrån analysen planera och genomföra förbättringsåtgärder samt dokumentera planeringen och de beslutade åtgärderna.

Motivering till bedömning av brist

Enligt skollagen är det är rektorns ansvar att se till att det på skolenhetsnivå bedrivs ett systematiskt och kontinuerligt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen, och att detta dokumenteras. Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska vara att de mål som

finns för utbildningen i skollagen och andra föreskrifter (nationella mål) uppfylls.

Enligt förarbetena till skollagen (prop. 2009/10:165 s. 304) anges att arbetet med att utveckla verksamheten är en process där en analys och värdering bland annat av skolans resultat och redan vidtagna åtgärder, måste ligga till grund för beslut om åtgärder för förbättring.

Enligt Skolverkets allmänna råd om systematiskt kvalitetsarbete för skolväsendet (SKOLFS 2012:98) innebär systematiskt och kontinuerligt att arbetet ska bedrivas strukturerat och uthålligt med fokus på en långsiktig utveckling. Varje huvudman och varje skolenhet måste därför hitta sina former och rutiner för kvalitetsarbetet. Utgångspunkten är alltid densamma, att identifiera utvecklingsområden för ökad måluppfyllelse i förhållande till de nationella målen.

I intervju med lärare beskrivs att verksamheten, resultat och nationella prov utvärderas i juni varje år. De beskriver vidare att det även genomförs resultatdialoger, kartläggningar och enkäter under året. Rektorn beskriver att skolans resultatdialog ligger i samband med utvecklingssamtalen. Utifrån de individuella utvecklingsplanerna sammanställs dokumentation för resultatdialogen. Elevernas kunskapsresultat analyseras även på gruppnivå för att se om åtgärder behöver vidtas i någon särskild grupp eller särskilt ämne. I slutet på varje termin genomförs även utvärderingsdagar där resultat analyseras och diskussion förs kring vad som behöver utvecklas på skolan. I intervju med elevhälsoteamet framkommer att resursläraren och skolsköterskan utvärderar trygghetsgruppens arbete tillsammans med rektorn. Ingen av elevhälsans representanter finns dock med i utvärderingen av undervisningen.

I skolans dokumenterade systematiska kvalitetsarbete finns en sammanställning av andelen elever som nått kunskapskraven i årskurs 3 och 6 samt godtagbara kunskaper på de nationella proven. Sammanställningen följs av analys och åtgärder. Analysen består främst i konstaterande att elever som inte når kunskapskraven har åtgärdsprogram och stödåtgärder. Den uppföljning som gjorts kring skolans arbete kring normer och värden samt målet att öka resultaten kring elevers skapande av egna texter består snarare av en uppföljning om att aktiviteterna ägt rum och praktiska frågor kring aktiviteterna än en analys om syftet med aktiviteten uppfyllts eller om andra åtgärder behöver vidtas.

I de flesta ämnen når 100 eller nästintill 100 procent av eleverna i årskurs 3 och 6 kunskapskraven. Det finns dock inte någon redovisning eller analys av hur stor andel som når de olika betygsstegen i årskurs 6. Enligt rektorn är skolans stora utmaning att fundera över hur skolan ska höja sina resultat och hur de

elever som kan nå ett högre betyg ska utmanas. Rektorn har även noterat att det finns ämnen där de flesta eleverna har fått samma betyg. När det gäller skolans betyg beskriver lärare att de inte gemensamt diskuterat och analyserat spridningen av betyg utan att respektive ämneslärare nog diskuterat satta betyg med rektorn. I skolans dokumentation finns även "åtgärder för att behålla måluppfyllelsen eller uppfylla målen om de inte är uppfyllda". Under denna rubrik konstateras bland annat att elever som inte når kunskapskraven redan har åtgärdsprogram, att elever tidigt ska få stödinsatser samt att skolan ska fortsätta med matematikinsatserna samt att det finns en tydlig plan med arbetet kring olika texttyper efter den studiecirkel som personalen gått.

I skolans dokumenterade systematiska kvalitetsarbete finns även skolans trivselenkätresultat sammanställda. Sammanställningen följs av analys och åtgärder. Endast vissa påståenden analyseras och de enda åtgärderna som ska vidtas är att fortsätta jobba systematiskt med mål, analys och åtgärder. I intervju med lärare uppges att det finns frågor i enkäten som lärarna tycker ska tas bort och att de anser att vissa påståenden är så breda att de är svåra att analysera. Elevhälsorepresentanter uppges att de inte varit med och analyserat trivselenkäten som har genomförts på skolan. Enligt rektorn har de inte analyserat enkätresultaten ordentligt, till exempel varför eleverna svarat som de gör på påståendet "tycker du om att gå i skolan".

Skolinspektionen konstaterar att det saknas närmare analyser av orsaker till kunskapsresultat och resultat av värdegrundsarbetet som exempelvis går att härleda till undervisningen. Utredningen visar även att all personal inte deltar i utvärderingen och analys av skolans betyg. Bristande analys innebär en risk att skolan saknar tillräcklig kunskap om huruvida det kan finnas mönster i resultaten som kan förklaras av faktorer som exempelvis undervisningens genomförande, lärares förhållningssätt och tillgång till särskilt stöd. Utan att gemensamt analysera troliga orsaker till elevernas kunskapsresultat och måluppfyllelse finns det en risk att de åtgärder som skolan vidtar inte kommer att få avsedd effekt. Det är angeläget att det systematiska kvalitetsarbetet utvecklas så att åtgärder följs upp, resultaten av uppföljningen analyseras och eventuella brister identifieras samt att åtgärder vidtas utifrån detta.

Motivering till föreläggande som ingripande

Eftersom verksamheten vid Bobygda skola inte uppfyller de krav som ställs i författningarna, föreligger skäl att förelägga Bobygdens Framtid Ekonomisk Förening att vidta åtgärder för att avhjälpa konstaterade brister.

Övriga arbetsområden

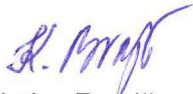
Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Skolan ska, i det dagliga arbetet, arbeta för att elevernas lärmiljö ska präglas av trygghet och studiero och är fri från kränkande behandling. Skolan ska se till att eleverna kan bedriva sina studier i en lugn miljö där de exempelvis inte störs, hotas eller känner sig otrygga av andra elever. Denna miljö bör inte begränsas till enbart lektionssalar, utan även gälla övriga studieutrymmen på skolan som exempelvis skolbibliotek, grupprum. Vidare ska skolan genomföra åtgärder för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever vid skolan. Om en enskild elev upplever sig kränkt ska omständigheterna utredas, och i förekommande fall åtgärdas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Bedömning

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att skolenheten uppfyller författningarnas krav inom detta arbetsområde.

På Skolinspektionens vägnar

Kristine Brosjö
Beslutsfattare

Anna Möller
Föredragande

Bilagor

Bilaga 1: Allmänt om tillsynen

Bilaga 2: Fakta om Bobygda skola

Bilaga 1: Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen granskar regelbundet all skolverksamhet i hela landet, för att se att den följer de lagar, regler och läroplaner som finns för verksamheten. Målet är att bidra till alla barns och elevers lika rätt till god utbildning i en trygg miljö, där alla når minst godkänt i alla ämnen.

Skolinspektionen granskar alla huvudmän, vilket innebär alla kommuner, utbildningsföretag och andra organisationer som driver skolverksamhet. Tillsynen görs vart tredje år. All skolverksamhet som en viss huvudman ansvarar för ingår i tillsynen. Det handlar om förskola, förskoleklass, grundskola, gymnasieskola, grund- och gymnasiesärskola, vuxenutbildning, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet.

Alla skolenheter ingår i tillsynen. Skolinspektionen prioriterar att besöka de skolor där en hög andel elever riskerar att inte få den utbildning de har rätt till. Det innebär att vi kan stanna längre på dessa skolenheter under själva tillsynsbesöket, men också att vi bättre kan följa upp att eventuella brister åtgärdas och ge råd och vägledning.

Skolinspektionen bedömer om, och i sådana fall på vilket sätt, den granskade verksamheten inte uppfyller de regler som gäller. Myndighetens granskning utgår bland annat från skollagen, förordningar och läroplaner. Bestämmelser som verksamheterna är skyldiga att följa.

När Skolinspektionen har tagit in tillräcklig information gör myndigheten en bedömning av om verksamheten lever upp till de lagar och regler som finns för verksamheten. Alla huvudmän får ett tillsynsbeslut för de verksamheter som huvudmannen ansvarar för. Dessutom får de skolenheter där Skolinspektionen fördjupat tillsynen och gjort tillsynsbesök ett eget beslut, som bara handlar om den skolenheten.

Skolinspektionen fattar också enskilda beslut avseende huvudmannens ansvarstagande över de skolformer som huvudmannen ansvarar för.

Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på de sakuppgifter som Skolinspektion grundar sina bedömningar på.

I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmännens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.

Bilaga 2: Fakta om Bobygda skola

Bobygda skola är en fristående skola som ligger nära Delsbo i Hudiksvalls kommun. Huvudman för skolan är Bobygdens Framtid ekonomisk förening med organisationsnummer 716458-6617. Verksamheten innefattar förskoleklass och grundskola årskurs 1-6.

Vid tillfället för tillsynen har Bobygda skola 58 elever. Av dessa går 7 elever i förskoleklass. Det finns även enstaka elever som är mottagna i grundsärskolan som är integrerade i grundskolan. Verksamheten i skolan är organiserad i ett arbetslag. Skolan leds av en rektor.